

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/153/2018
Identifikačné číslo spisu: 6793899934
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Gandžala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6793899934.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E.j, trvalým pobytom v V. proti žalovaným 1/ F. trvalým pobytom v M., 2/ Q., trvalým pobytom v V. prechodným pobytom v M., 3/ Q., trvalým pobytom v M. zastúpenej žalovanou 1/ F., advokátkou, so sídlom v M., W., o vydanie časti pozemku a určenie hranice medzi pozemkami, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 10C/182/1993, o dovolaní žalovaných 1/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2017 sp. zn. 14Co/921/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. júna 2012 č.k. 10C/182/1993-1146 v spojení s opravným uznesením z 26. septembra 2013 č.k. 10C/182/1993-1273 určil, že hranica medzi nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v Z. zapísanou na H. ako pozemok registra CKN, Q. o výmere XXX mX. - záhrady vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v k. ú. R., zapísanou na H. ako pozemok registra CKN, Q. o výmere XXXX mX - záhrady v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/, 2/ a 3/ (poznámka dovolacieho súdu: v rozhodnutí súdu prvej inštancie i v rozhodnutí odvolacieho súdu boli uvedení žalovaní označení v postavení žalovaných 2/, 3/ a 4/; pokiaľ dovolací súd v ďalšom texte bude uvádzať žalovaných 1/, 2/ a 3/, ide o totožných účastníkov, ktorí boli v rozhodnutí súdu prvej inštancie i v rozhodnutí odvolacieho súdu označení v postavení žalovaných 2/, 3/ a 4/), prechádza bodmi L-M-N-39-147 tak, ako sú tieto vyznačené v grafickej prílohe - alternatíva č. 2, vyhotovenej k znaleckému posudku č.-Zn zo dňa 30. decembra 2008 súdneho znalca E., ktorý bol vypracovaný v konaní, a ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku (prvý výrok). Žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne vydať žalobkyni novovytvorenú parcelu č. XXX/X. o výmere XX m² - záhrada, nachádzajúca sa v k. ú. R., vlastnícky patriacu žalobkyni, ktorá bola vytvorená geometrickým plánom č. X/XXXX-Zn zo dňa 07. februára 2011 súdneho znalca E. - odbor geodézia a kartografia, overeným Správou katastra Zvolen dňa 09. februára 2011, ktorý bol vypracovaný v konaní a tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok). Žalovaným 1/, 2/ a 3/ zároveň uložil povinnosť spoločne a

nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 994,81 Eur, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 16,50 Eur, z preddavkovo uhradených trov na znalecké dokazovanie vo výške 190,47 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 787,84 Eur, ktoré sú povinní zaplatiť žalobkyni do troch dní od právoplatnosti rozsudku (tretí výrok). Taktiež im uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu C. náhradu trov konania (štátu) vo výške 1.533,83 Eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (štvrtý výrok). Žalobu voči pôvodnej žalovanej 1/ (., narodenej XX. S. XXXX, zomrelej X. S. XXXX - ďalej aj „pôvodná žalovaná 1/“) zamietol (piaty výrok), s tým, že pôvodnej žalovanej 1/ náhradu trov konania nepriznal (šiesty výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že zo strany žalovaných 1/, 2/ a 3/došlo k zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne a preto bol dôvod na to, aby súdnym rozhodnutím bola určená hranica medzi pozemkom žalobkyne a žalovaných, a aby súčasne bola žalovaným uložená aj povinnosť vydať žalobkyni zabratú plochu. Keďže žalobkyňa mala vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ a 3/ v konaní úspech, priznal jej náhradu presne špecifikovaných trov konania s tým, žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložil solidárnu povinnosť uhradiť tieto trovy konania na účet jej (vtedajšej) právnej zástupkyne. Žalobu proti pôvodnej žalovanej 1/ zamietol pre nedostatok jej pasívnej vecnej legitímácie, pretože dospel k záveru, že „nie je účastníčkou hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide, teda vlastníckeho práva k predmetným pozemkom.“ Keďže štát uhradil trovy konania vo väčšom rozsahu, ako bol zložený preddavok na trovy znaleckého konania, tak na základe výsledku sporu uložil žalovaným 1/, 2/ a 3/ solidárnu povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu C. trovy konania vo výške 1.533,83 Eur.

2. 1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. novembra 2017 sp. zn. 14Co/921/2013 na základe odvolania žalovaných 1/, 2/ a 3/ (do veci samej v spojení aj s rozhodnutím o trovách konania) a odvolania pôvodnej žalovanej 1/ proti výroku o trovách konania rozhodol, že výroku rozsudku prvej inštancie o zamietnutí žaloby proti pôvodnej žalovanej 1/ a vo vzťahu k nej výroku o trovách konania sa nedotýka (I. výrok). V ostatných výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (II. výrok). Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v rozsahu 100 % (III. výrok).

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vykonané dokazovanie vyhodnotil v súlade s v tej dobe platným a účinným ustanovením § 132 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) a svoje rozhodnutie aj náležité odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Zároveň konštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožňuje i s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2. 3. Ďalej odvolací súd uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie in concreto z hľadiska posúdenia otázok vydania zabratej plochy a určenia hranice medzi pozemkami žalobkyne a žalovaných 1/ až 3/ bolo založené na odborných posúdeniach, a preto súd prvej inštancie správne nariadil znalecké dokazovanie a to celkom trikrát. Prvoinštančný súd taktiež z podaných znaleckých posudkov správne konštatoval, že z týchto vyplýva existencia zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne, a teda k záberu z jej pozemku. V tejto súvislosti mal však odvolací súd za potrebné poukázať aj na to, že vlastne až dvaja poslední znalci, a to E. a E., konštatovali, že došlo k záberom pozemkov nielen vo vlastníctve žalobkyne, ale aj vo vlastníctve žalovaných. V konečnom dôsledku tento záber v neprospech žalobkyne bol konštatovaný v znaleckom posudku E. po zohľadnení všetkých záberov v jej neprospech v rozsahu 10 m². Odvolací súd poukázal na to, že pri vypracovaní znaleckého posudku E., musel tento znalec vychádzať aj zo stanovísk strán, ktoré v konaní prezentovali, ktoré sú zachytené v zápisnici z ohliadky (č. 1. 685 spisu), pretože strany sporu žiadali ponechať hranicu vyhotovenú betónovým múrom po celej dĺžke, a to z dôvodu, aby sa do tejto hranice nezasahovalo a táto zostala v nezmenenom stave.

2. 4. Odvolací súd ďalej konštatoval, že znalec E. pri určení priebehu hranice správne vychádzal z geometrického plánu IS. č. XX/XXXX-III zo dňa XX. septembra XXXX, ktorým bola pôvodne vytvorená parcela v súčasnosti vlastnícky patriaca žalobkyni. Znalec E., ale aj predchádzajúci znalci vychádzali z mapových podkladov pred mapovaním v roku 1975, ktorým sa uskutočnilo technicko-hospodárske meranie. Znalec bol viazaný stanoviskami strán sporu, keď obe strany súhlasili s tým, aby južná čas spodnej hranice tvorená vybudovaným betónovým múrom bola ponechaná nedotknutá v celej dĺžke vrátane betónového múru. Žalobkyni boli plošné rozdiely riešené iba v hornej časti pozemku v časti dvojgaráže, kde vznikol predmetný spor. V záujme rozumného usporiadania sporu medzi stranami

a aj za optimálne riešenie sám navrhol zistený plošný rozdiel 10 m² umiestniť do priestoru oplechovaného odkvapu dvojgaráže žalobkyne tak, že novoutvorená hranica bude viesť od súčasného lomového bodu č. 39-319, označeného veľkým červeným písmenom N, na novoutvorený bod č. 44 označený veľkým červeným písmenom M, vzdialeným od rohu múru dvojgaráže 0,59 m a bude pokračovať na novoutvorený bod č. 46 označeným veľkým červeným písmenom L podľa pripojenej grafickej prílohy - alternatívy č. 2. Takto ohraničený diel č. 5 je ohraničený veľkými červenými písmenami K, L, M, N.

2. 5. Po posúdení jednak zisteného skutkového stavu veci a obsahu podaných znaleckých posudkov dospel aj odvolací súd k záveru, že riešenie navrhnuté znalcom E. v jeho znaleckom posudku ako alternatíva č. 2 je najoptimálnejším riešením predmetu sporu medzi stranami jednak ohľadom určenia hranice, ako aj ohľadom otázky vydania zabratej plochy. V tejto súvislosti mal odvolací súd za potrebné poukázať na to, že znalec E. bol vypočutý v konaní pred súdom prvej inštancie a zotrval na obsahu svojho znaleckého posudku. Pokiaľ potom súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo znaleckého posudku E., a to alternatívy č. 2, tak takýto postup súdu prvej inštancie považoval odvolací súd za správny.

2. 6. K námietke žalovaných týkajúcej sa geometrického plánu č. zákazky 366/62-210-920, z konania Okresného súdu Zvolen vedeného pod sp. zn. 7C/68/62 odvolací súd uviedol, že aj touto otázkou sa znalec E. vo svojom znaleckom posudku zaoberal a poukázal na to, že zrekonštruovanie pôvodnej hranice medzi pozemkami žalobkyne a žalovaných neprichádza do úvahy a to z dôvodu, že uvedeným geometrickým plánom bola riešená iba novoutvorená východná hranica pozemku právnych predchodcov žalovaných, ktorá bola na geometrickom pláne vyznačená červene. Hranica týkajúca sa súčasného sporu bola do uvedeného geometrického plánu iba bez zmeny prevzatá z vtedajšieho mapového operátu. V danom súdnom konaní sa teda neriešila hranica, ktorá je predmetom tohto súdneho sporu. Odvolací súd v tejto súvislosti zároveň poznamenal, že pokiaľ sa žalovaní odvolávali na predmetný geometrický plán, tak z neho vyplývalo, že hranica v hornej časti medzi pozemkami strán sporu viac zasahovala do pozemku žalovaných, ako je to aj v súčasnej dobe po úprave uvedenej v znaleckom posudku E., a to v alternatíve č. 2, ktorá bola použitá pre rozhodnutie súdu v danej veci.

2. 7. Vzhľadom na vyššie uvedené mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v danej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu potrebnom pre svoje rozhodnutie, na vyriešenie odborných otázok správne nariadil vo veci znalecké dokazovania a v konečnom dôsledku správne vychádzal z kontrolného znaleckého posudku znalca E., ktorý zhodnotil aj predchádzajúce znalecké posudky, ktoré v danej veci boli podané. Závery znalca E. v jeho konečnom znaleckom posudku sú podľa názoru odvolacieho súdu logické, majú podklad jednak v zistenom skutkovom stave, ako aj v dostupných mapových podkladoch, pričom aj jeho zdôvodnenie pri výsluchu smerujúce k tomu, prečo zotrval na podanom znaleckom posudku, súd prvej inštancie vyhodnotil správne. Preto určenie priebehu hranice medzi nehnuteľnosťami tak žalobkyne, ako aj žalovaných 1/ až 3/, ako aj rozhodnutie o ich povinnosti vydať žalobkyňi novoutvorenú parcelu č. XXX/X. o výmere XX mX považoval odvolací súd za správne a teda odvolanie žalovaných nepovažoval za dôvodné. Z uvedených dôvodov preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) potvrdil.

2. 8. V súvislosti s odvolaním žalovaných do výroku súdu prvej inštancie, ktorým im bola uložená solidárna povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania odvolací súd uviedol, že vzhľadom na úspech žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie a jej uplatnenie práva na náhradu trov konania, postupoval súd prvej inštancie správne, keď jej podľa v tej dobe platného a účinného ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. priznal náhradu trov konania vychádzajúc z toho, že jej tvrdenia týkajúce sa záberu plochy k jej pozemkom, sa v konaní aj preukázali, a preto bola v konaní úspešná.

2. 9. V závere rozhodnutia odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o pôvodnú žalovanú 1/, žaloba proti nej bola zamietnutá a odvolanie zo strany žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie v tomto rozsahu podané nebolo. V tejto súvislosti poukázal na to, že pôvodná žalovaná 1/ O. Z., narodená XX. S. XXXX, naposledy bytom V., zomrela XX. S. XXXX. Právny stav ohľadne vlastníctva pozemkov, ktoré boli predmetom tohto súdneho sporu zostal nezmenený, pretože dedičské konanie po nej sa týkalo nehnuteľností, ktoré nemali súvis s predmetom sporu. Konanie proti pôvodnej žalovanej 1/ vo veci samej bolo právoplatne ukončené tým, že žaloba proti nej bola zamietnutá. Ako účastníčka odvolacieho konania bola pôvodná žalovaná 1/ len v časti výroku o trovách konania. Jej úmrtím po vyhlásení rozhodnutia

súdu prvej inštancie nastala na jej strane strata procesnej subjektivity. Konanie vo veci samej vo vzťahu k nej bolo právoplatne ukončené. Výrok o trovách konania bol viazaný výlučne na osobu pôvodnej žalovanej 1/. V dôsledku straty jej procesnej subjektivity nemohol v tejto časti odvolací súd už konať. Vyhláseným rozhodnutím vo veci samej bol viazaný, jednak vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby proti nej, ale aj vo vzťahu k výroku o trovách konania, ktorým sa pre nedostatok procesnej subjektivity už nemohol zaoberať, preto sa uvedených výrokov nedotkol.

3. 1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalované 1/ a 3/ (ďalej aj „dovolateľky“) dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň navrhli odklad vykonateľnosti predmetných rozsudkov prvoinštančného i odvolacieho súdu.

3. 2. Prípustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

3. 3. V odôvodnení dovolania namietali, že súd prvej inštancie im svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti namietali spôsob, akým sa súd prvej inštancie vysporiadal s ich vzájomnou žalobou (pôvodne - vzájomným návrhom), resp., že nerozhodoval o ich vzájomnej žalobe, a že právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní na súde prvej inštancie dňa 27. júna 2012 nahrádzala činnosť súdu, keď sama organizovala priebeh pojednávania a rozhodla o ukončení konania. Súdom prvej inštancie neboli na predchádzajúcom pojednávaní poučení o ukončení pojednávania, taktiež tomu nenaznačoval ani priebeh konania a z uvedeného dôvodu považujú jeho konanie za prekvapivé. Vzhľadom na takéto konanie súdu prvej inštancie bolo žalovanej 1/ (dovolateľke) odopreté právo na záverečnú reč, keďže na ňu nemala možnosť dostatočnej prípravy. Ďalej namietali nedostatočné vykonanie dokazovania a hodnotenie dôkazov, spočívajúce v znemožnení predloženia dôkazu preukazujúceho vadnosť geometrického plánu č. XX/XXXX - III. Taktiež namietali nedostatočné posúdenie skutkového stavu a porušenie zásady rovnosti strán sporu, a to nielen z dôvodu vyššie zmieneného prekvapivého ukončenia konania, ale aj z dôvodu absencie ich upovedomení o prítomnosti znalca E. na pojednávaní dňa 24. marca 2010, a tým vylúčenia možnosti jeho vypočutia žalovanou 1/ (dovolateľkou). Okrem toho namietali, že rozhodnutia súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu vychádzali z nesprávne zisteného skutkového stavu založeného na nesprávnych záveroch súdneho znalca. V závere odôvodnenia dovolania namietali nevykonateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože v jeho výroku sú uvedené nehnuteľnosti evidované na H. pre k.ú. R., avšak v príslušnom katastri nehnuteľností uvedený list vlastníctva (H.) neexistuje.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovaných 1/ a 3/ navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol, eventuálne, aby ho zamietol, nakoľko podľa jej názoru nie sú splnené podmienky pre dovolacie konanie. V tejto súvislosti poukázala na tvrdenie samotných dovolateľiek, ktoré v dovolaní uviedli, že došlo k justičnému omylu, spočívajúcom v chybné posúdenom skutkovom stave a v nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. Uvedené dôvody však nezakladajú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Z práva na spravodlivý proces nevyplýva to, aby sa súd prvej inštancie a odvolací súd stotožnil s právnymi názormi a predstavami dovolateľiek a aby rozhodli v súlade s ich vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý proces nie je ani právo dovolateľiek vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa nimi navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v prípade dovolateľky - žalovanej 1/ s príslušným právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP) a v prípade dovolateľky - žalovanej 3/ zastúpenej advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

6. V danom prípade dovolateľky vyvodili prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľky v súvislosti s uplatnenou prípustnosťou dovolania namietali spôsob, akým sa súd prvej inštancie (procesne) vysporiadal s ich vzájomnou žalobou (pôvodne - vzájomným návrhom), resp., že nerozhodoval o ich vzájomnej žalobe. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní 1/, 2 / a 3/ (v dobe rozhodovania súdu prvej inštancie označení v postavení žalovaných 2/, 3/ a 4/) podaním zo dňa 13. decembra 2010, doručeným súdu prvej inštancie 21. decembra 2010 podali podľa v tej dobe platného a účinného ustanovenie § 97 ods. 1 O.s.p. vzájomnú žalobu (v tej dobe - vzájomný návrh) o určenie hranice medzi pozemkami. Je pravdou, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 31. marca 2011 č. k. 10C 182/1993-950 najprv túto vzájomnú žalobu vylúčil na samostatné konanie, následne však toto svoje procesné rozhodnutie prehodnotil a keďže podľa v tej dobe platného a účinného ustanovenie 170 ods. 2 O.s.p. nebol uvedeným uznesením týkajúcim sa vedenia konania viazaný a ďalej mienil pokračovať v tomto konaní i o predmetnej vzájomnej žalobe, vydal dňa 28. mája 2012 uznesenie č. k. 10C 182/1993-1097, ktorým zrušil svoje predošlé uznesenie zo dňa 31. marca 2011 č. k. 10C 182/1993-950 a v tomto konaní začal konať aj o predmetnej vzájomnej žalobe, ktorá bola i predmetom jeho rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie sa teda v súvislosti s predmetnou vzájomnou žalobou nedopustil žiadneho procesného pochybenia.

10. Ďalšia dovolacia argumentácia dovolateľiek, že právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní na súde prvej inštancie dňa 27. júna 2012 nahrádzala činnosť súdu, keď sama organizovala priebeh pojednávania a rozhodla o ukončení konania je absurdná. Z obsahu zápisnice z pojednávania na súde prvej inštancie z 27. júna 2012 (č. l. 1133 p.v. spisu) jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že prvoinštančný súd (nie pôvodná právna zástupkyňa žalobkyne) podľa v tej dobe platného a účinného ustanovenia § 118 ods. 4 O.s.p. vyzval strany sporu (v tej dobe - účastníkov konania) „aby zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.“ Z tejto skutočnosti i zo skutočnosti, že na uvedenom pojednávaní zákonná sudkyňa poučila strany sporu v súlade s v tej dobe platným a účinným ustanovením § 120 ods. 4 O.s.p. je zrejmé, že priebeh pojednávania „organizovala“ a o ukončení dokazovania a konania rozhodla zákonná sudkyňa. Vychádzajúc z uvedených skutočností neobstojí ani argument dovolateľiek, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k prekvapivému ukončeniu konania, v dôsledku čoho bolo dovolateľke - žalovanej 1/ (ktorá právne zastupovala i dovolateľku - žalovanú 3/) odopretá možnosť dostatočnej prípravy záverečnej reči. Uvedená argumentácia pôsobí obzvlášť účelovo, ba až absurdne, keď strana sporu považuje za neočakávané a prekvapivé ukončenie takého sporu, ktorý v dobe rozhodnutia súdu prvej inštancie trval viac ako 18 rokov. Dovolací súd teda konštatuje, že v súvislosti s vedením konania a s jeho ukončením nedošlo zo strany súdu prvej inštancie k žiadnemu takému procesnému pochybeniu, ktoré by bolo možno považovať za porušenie práva dovolateľiek na spravodlivý proces.

11. Pokiaľ dovolateľky v dovolaní namietali, že k porušeniu ich práva na spravodlivý proces došlo i z dôvodu absencie ich upovedomení o prítomnosti znalca E. na pojednávaní dňa 24. marca 2010, tak v tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa súd prvej inštancie rozhodol vykonať dokazovanie i výsluchom uvedeného znalca, nebolo jeho povinnosťou o tejto skutočnosti informovať strany sporu, teda ani dovolateľky. Dovolateľka - žalovaná 1/ (ktorá právne zastupovala i dovolateľku - žalovanú 3/) sa o tomto termíne pojednávania dozvedela 22. februára 2010 (viď doručka pripojená k č. l. 828 spisu) a ako strana sporu (v tej dobe - účastníčka konania) mala časovo dostatočnú procesnú možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu a teda i s tým, že na uvedený termín pojednávania je predvolaný menovaný znalec. I v tomto prípade dovolací súd konštatuje, že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k žiadnemu procesnému pochybeniu, ktoré by bolo možno považovať za porušenie práva dovolateľiek na spravodlivý proces.

12. 1. Dovolateľky v súvislosti s uplatnenou prípustnosťou dovolania namietali i nedostatočné vykonanie dokazovania spočívajúce v znemožnení predloženia dôkazu preukazujúceho vadnosť geometrického plánu č. XX/XXXX - III. a hodnotenie dôkazov, resp. že rozhodnutia súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu vychádzali z nesprávne zisteného skutkového stavu založeného na nesprávnych záveroch súdneho znalca.

12. 2. V súvislosti s dovolacou námietkou dovolateľiek, týkajúcou sa nevykonania nimi navrhnutého dôkazu „preukazujúceho vadnosť geometrického plánu č. XX/XXXX - III“ . dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. (Analogickú právnu úpravu obsahovala i pôvodná procesnoprávna úprava platná a účinná v dobe rozhodovania súdu prvej inštancie v ustanovení § 120 ods. 1 druhá veta O.s.p.). Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu respektíve sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/13/2012). O tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie, má iba povinnosť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej uviesť, z akého dôvodu navrhovaný dôkaz nevykoná (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 242/2013). V tomto prípade súd prvej inštancie i odvolací súd túto podmienku v odôvodneniach svojich rozhodnutí splnili procesnoprávne akceptovateľným spôsobom, keď konkrétnym (jasným, určitým a zrozumiteľným) spôsobom konštatovali, že k ustáleniu skutkového stavu došlo na základe (presne špecifikovaných) vykonaných dôkazov a preto navrhované dokazovanie nemohlo mať vplyv na iné posúdenie skutkového

stavu veci. Nevykonanie navrhovaného dokazovania preto nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (pozri 4 Cdo 100/2018).

12. 3. Keďže uvedená dovolacie námietka sa týkala de facto hodnotenia dôkazov, z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ je neakceptovateľná, teda neprípustná.

13. Prvostupňové a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľ preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietať, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

14. Nedôvodná, neopodstatnená a vo svojej podstate účelová je i dovolacia námietka dovolateľiek, v ktorej namietali „nevykonateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie“, pretože v jeho výroku sú uvedené nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX pre k.ú. R., avšak v príslušnom katastri nehnuteľností uvedený list vlastníctva (H.) neexistuje. Dovolateľke - žalovanej 1/ bol príslušným katastrálnym orgánom (katastrálnym odborom Okresného úradu C.) na základe jej podnetu zaslaný prípis z 18. mája 2018 (č. I. 1439 - 1440), kde uvedený katastrálny orgán jasným a konkrétnym spôsobom vysvetlil spôsob a dôvod zlúčenia H. pre k. ú. R., v dôsledku čoho vznikol jeden LV č. XXX. Zároveň s poukazom na ustanovenie § 70 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. (katastrálny zákon) konštatoval, že táto skutočnosť „nie je prekážkou riadneho zápisu skutočností vyplývajúcich z výroku tejto záznamovej listiny“, teda predmetného rozsudku.

15. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľkám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces a preto dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedený dovolací dôvod neexistuje (nie je daný). Preto dovolanie žalovaných 1/ a 3/ (dovolateľiek) podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

16. Záverom dovolací súd uvádza, že súčasťou dovolania žalovaných 1/ a 3/ (dovolateľiek) bol i (opakovaný) návrh na odoženie vykonateľnosti predmetných rozsudkov prvoinštančného i odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Dovolací súd však nezistil existenciu relevantných dôvodov osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali navrhovaný odklad vykonateľnosti a preto tomuto procesnému návrhu nevyhovel.

17. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní úspešná a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mala (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobkyni však žiadne akceptovateľné účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli. K dovolaniu žalovaných

1/ a 3/ sa síce vyjadrila, ale urobila tak osobne, nie prostredníctvom advokáta a teda v súvislosti s týmto úkonom nemá nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, a iné jej účelne vynaložené trovy dovolacieho konania z obsahu spisu nevyplývajú. Preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.